

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها دربارهٔ

روند اجرایی برجام (۲۱)

(مقطع بررسی: ۹۴/۱۱/۲۶ تا ۹۴/۱۲/۰۲)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	● مقدمه :
۲	الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام
۴	ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام
۶	ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۵+۱ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)
۸	د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نهگانه رهبر معظم انقلاب
۱۰	هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام
۱۳	بررسی و تحلیل

بسمه تعالی

● مقدمه :

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند حمله سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد.

از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلماتی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان « برنامه اقدام مشترک » و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	جمعه ۹۴/۱۱/۳۰	برقراری سوئیفت	ارتباط با چند بانک ایرانی برقرار شد/ انتقال یورو به ایران تحریم است؛ یک مقام سوئیفت گفت، ارتباط شبکه تراکنش‌های جهانی سوئیفت با تعدادی از بانک‌های ایرانی مجدداً وصل شده است و این بانک‌ها می‌توانند تراکنش‌های مالی بین‌المللی با بانک‌های خارجی را از سر بگیرند. اتصال مجدد بانک‌های ایرانی به سیستم سوئیفت پس از ۴ سال، در هفته‌های اخیر در داخل ایران موضوع بحث‌های سیاسی شده بود	۹	خبرگزاری تسنیم
۲	سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷	تاکید دوباره آمریکا بر بازگشت پذیری تحریم‌های ایران	سامانتا پاور ، نماینده آمریکا در سازمان ملل متحد، روز دوشنبه در یک سخنرانی در سرزمین‌های اشغالی گفت که تحریم‌ها ایران را پای میز مذاکره آورد. بند بازگشت‌پذیری تحریم‌ها در توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ اهرم فشار بر تهران، در صورت گشایش نسبی در اقتصاد این کشور خواهد بود. قدرت‌های جهانی توانمندی این را دارند که در حالت تخلف، تحریم‌های ایران را برگردانند. او البته گفت با آنکه توافق هسته‌ای روزهای آغازین اجرای خود را تجربه می‌کند، پایبندی به آن «قوی» بوده است. وی بازگشت خودکار تحریم‌ها (SNAPBACK) در حالت فرضی شکست توافق هسته‌ای را یکی از تمهیدات «به شدت بی‌سابقه» در این توافق خواند و گفت با این بند، حق «وتو» از اعضای دائم شورای امنیت، از جمله چین و روسیه برای جلوگیری از بازگشت تحریم‌ها سلب شده است.	۳	خبرگزاری فارس
۳	چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸	بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با مردم آذربایجان شرقی	یکی از اهداف کسانی که در دو سال اخیر به دنبال مذاکرات هسته‌ای بودند و انصافاً نیز زحمت کشیدند، گشایش اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی بود اما آمریکایی‌ها اکنون جلوی همین موضوع را هم می‌خواهند بگیرند، بعد از جریان طولانی مذاکرات و سپس توافق هسته‌ای بار دیگر، یک مسئول آمریکایی، در روزهای اخیر گفته است، کاری می‌کنیم که سرمایه‌داران دنیا جرأت حضور در ایران را نداشته باشند! سلطه شبکه صهیونیستی قرار دارد سیاست‌های آمریکا و بسیاری از دولت‌های اروپایی، تحت سلطه این شبکه است و	۱۳	پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری

۱ - کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
 ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- روند بررسی برجام در ایران ۱۱- الزامات نه گانه و فرآیند اجرایی ۱۲- الزام آور نبودن (نامعتبر بودن) برجام
 ۱۳- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران ۱۴- لغو و توقف تحریم‌ها

رديف	تاريخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر درباره رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
			عملکرد آمریکایی‌ها در قضیه هسته‌ای نیز باید در این چارچوب ارزیابی شود.		
۴	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	مذاکره هسته‌ای ایران و مجارستان	علی اکبر صالحی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران که به دعوت رسمی وزیر امور خارجه مجارستان به بوداپست سفر کرده است، جمعه با پیتر سیارتو دیدار و گفت‌وگو کرد. همچنین با حضور وزیر خارجه مجارستان و رییس سازمان انرژی اتمی ایران توافق شد، همکاری‌های دو کشور در زمینه فن‌آوری هسته‌ای تقویت شود.	۱۴-۶	ایسنا
۵	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	مجوز واشنگتن به بوئینگ برای مذاکره با تهران	شرکت بوئینگ مستقر در شیکاگو در گفتگو با خبرگزاری فرانسه اعلام کرد « ما برای ارزیابی نیازهای خطوط هواپیمایی ایرانی به هواپیما، مجوز درخواست و دریافت کردیم». این مجوز که گستره آن محدود است، به بوئینگ اجازه می‌دهد با شرکت‌های حمل و نقل هوایی ایرانی که آمریکا آنها را به رسمیت می‌شناسد، وارد گفتگو شود.	۱۴	میزان
۶	یکشنبه ۹۴/۱۲/۰۲	مذاکره نفتی زیمنس	بیژن زنگنه، فردا با جو کایسر دیدار و گفتگو می‌کند؛ زیمنس که در دوران تحریم برخی تجهیزات نفتی از جمله کمپرسورهای فازهای پارس جنوبی را مسدود کرده بود بلافاصله پس از لغو تحریم‌ها اعلام آمادگی کرد آن را تحویل دهد. همچنین زیگفريد روسورم، مدیر فناوری زیمنس چندی پیش در گفتگو با شانا اظهار کرده بود: با اجرایی شدن توافق هسته‌ای و پایان تحریم‌ها، این شرکت آلمانی می‌تواند تجهیزات مسدود شده را به طرف ایرانی تحویل دهد.	۱۴	خبرگزاری شانا

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	دوشنبه ۹۴/۱۱/۲۶	غلامعلی کلامیاب معاون ارزی بانک مرکزی	برقراری مجدد سوئیفت	هر چند بانک مرکزی و دیگر بانک‌ها از دو هفته پیش به سوئیفت متصل شدند اما به دلیل پروسه زمانی برای این کار، عملیاتی شدن آن از دیروز آغاز شده است.	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۲	سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷	محمد نهاوندیان، رئیس دفتر رییس جمهوری	برقراری مجدد سوئیفت	بانک مرکزی و ۱۵ بانک ایران که از تحریم‌ها خارج شده بودند، از دو روز پیش پیام‌های سوئیفت خود را ارسال کردند و این بانک‌ها دیروز به‌طور مستقیم به سوئیفت وصل شدند. در واقع این اتصال بانک‌ها، اتصال مستقیم است و گرنه از فردای اجرایی شدن برجام، به‌صورت غیرمستقیم به سوئیفت وصل شده بودند.	خبرگزاری فارس
۳	چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸	حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در آستانه سالروز قیام مردم تبریز در ۲۹ بهمن سال ۱۳۵۶	دشمنی آمریکا با ملت ایران	یکی از اهداف کسانی که در دو سال اخیر بدنبال مذاکرات هسته‌ای بودند و انصافاً نیز زحمت کشیدند، گشایش اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی بود اما آمریکاییها اکنون جلوی همین موضوع را هم می‌خواهند بگیرند، بعد از جریان طولانی مذاکرات و سپس توافق هسته‌ای بار دیگر، یک مسئول آمریکایی، در روزهای اخیر گفته است، کاری می‌کنیم که سرمایه‌داران دنیا جرأت حضور در ایران را نداشته باشند! سیاستهای آمریکا و بسیاری از دولتهای اروپایی، تحت سلطه این شبکه (شبکه صهیونیستی) است و عملکرد آمریکاییها در قضیه هسته‌ای نیز باید در این چارچوب ارزیابی شود.	پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری
۴	پنجشنبه ۹۴/۱۱/۲۹	مجید تخت‌روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجہ در راس یک هیئت اقتصادی و تجاری در نروژ	مناسبات خارجی ایران	فرصت‌های زیادی برای سرمایه‌گذاری و روابط عادی تجاری ایجاد شده است که باید غنیمت شمرده شوند.وی حضور پررنگ شرکت‌های نروژی در این نشست را نشانه وجود ظرفیت‌ها و علاقه‌مندی زیاد برای طرفین دانست و با اشاره به ظرفیت‌های نروژ در حوزه دریائی، زیست‌محیطی و شیلات اظهار کرد: طرف ایرانی از آمادگی کامل برای همکاری در این زمینه‌ها برخوردار است.	ایسنا

منبع رسانه‌ای	اظهارات مطرح شده	موضوع محوری	مقام بیان کننده	تاریخ	ردیف
باشگاه خبرنگاران	مقام معظم رهبری هیئتی را برای نظارت بر اجرای برجام مامور کرده‌اند چرا که برجام کار بسیار مهم و حاصل بیش از ۱۲ سال تلاش جمهوری اسلامی ایران بود که با هدایت قاطع و هوشمندانه رهبر معظم انقلاب به ثمر رسید. ما بدون هدایت هوشمندانه و دلسوزانه مقام معظم رهبری به هیچ وجه به این نقطه نمی‌رسیدیم. ولایتی تصریح کرد: مقام معظم رهبری بارها دیدگاهشان را نسبت به این موضوع بیان کردند البته نتیجه‌ای که بدست آمده از حد ایده‌آل مورد نظر کمتر است اما حداقل این است که برجام بعد از جمع‌بندی تمام تلاش‌ها به این مرحله رسیده است.	نظارت بر برجام	علی اکبر ولایتی، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	۵
ایسنا	در بحث تصویب برجام در مجلس که برخی می‌گویند در عرض ۲۰ دقیقه انجام شد نباید خودمان را به تهازل بزنیم، مذاکرات اخیر هسته‌ای حدود ۳ سال و نیم طول کشید و این مذاکرات مربوط به این دولت هم نبود بلکه در پایان دولت قبل صورت گرفت، اما با این وجود بیش از ۱۰ جلسه در خدمت رهبر معظم انقلاب تشکیل شد و ایشان چارچوب‌ها را مشخص می‌کردند و خیلی از زوایای این موضوع مورد بررسی قرار می‌گرفت.	نقش رهبری در برجام	علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی در دیدار با جمعی از اصحاب رسانه، طلاب و روحانیون	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	۶
خبرگزاری فارس	توافق هسته‌ای می‌تواند تاثیر قابل توجهی بر روند بحران خاورمیانه و مشارکت و همکاری موثر ایران در زمینه مبارزه با داعش که محصول دو مؤلفه تروریسم و افراطی‌گرایی است، داشته باشد. در شرایطی که اقتصاد جهانی دچار رکود است، تحریمها علیه جمهوری اسلامی ایران، باعث افزایش فشار بر بسیاری از کشورهای جهان شد و لذا لغو این تحریمها می‌تواند به رشد کشورها کمک کند.	تاثیر منطقه‌ای برجام	مجید تخت‌روانچی، معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه در موسسه مطالعاتی اسلو در نروژ	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	۷
خبرگزاری فارس	اولین محموله‌های نفت ایران در سه محموله به ارزش چهار میلیون تن به مقصد اروپا صادر شد، ایران قصد دارد در مرحله اول صادرات نفت خود را به ۱,۵ میلیون بشکه در روز برساند.	تاثیر برجام بر صنعت نفت ایران	حمید بعیدی‌نژاد، مدیرکل امور سیاسی وزارت خارجه	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	۸

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷	یوکیا آمانو، دبیر کل آژانس بین‌المللی اتمی	نظارت آژانس بر اجرای تعهدات ایران	ما در حال نظارت و تایید اقدام‌های ایران در ارتباط با فعالیتهای هسته‌ای هستیم. اجرای توافق هسته‌ای به خوبی به پیش می‌رود اما نیاز داریم با تلاش زیاد شاهد انجام هر اقدامی آن‌هم به طور مناسب باشیم.	خبرگزاری فارس
۲	سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷	سامانتا پاور، نماینده آمریکا در سازمان ملل متحد	بازگشت پذیری تحریم‌های ایران	تحریم‌ها ایران را پای میز مذاکره آورد. بند بازگشت‌پذیری تحریم‌ها در توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ اهرم فشار بر تهران، در صورت گشایش نسبی در اقتصاد این کشور خواهد بود. قدرتهای جهانی توانمندی این را دارند که در حالت تخلف، تحریم‌های ایران را برگردانند. او البته گفت با آنکه توافق هسته‌ای روزهای آغازین اجرای خود را تجربه می‌کند، پایبندی به آن «قوی» بوده است. وی بازگشت خودکار تحریم‌ها (SNAPBACK) در حالت فرضی شکست توافق هسته‌ای را یکی از تمهیدات «به شدت بی‌سابقه» در این توافق خواند و گفت با این بند، حق «وتو» از اعضای دائم شورای امنیت، از جمله چین و روسیه برای جلوگیری از بازگشت تحریم‌ها سلب شده است.	خبرگزاری فارس
۳	پنجشنبه ۹۴/۱۱/۲۹	تد کروزر، نامزد حزب جمهوری خواه	مغایرت برجام با منافع آمریکا	با اشاره به «سیاست خارجی» گفت: من قول داده‌ام که از همان روز اول ریاست	شبکه تلویزیونی سی ان ان

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
		ریاست جمهوری آمریکا		جمهوری ام، توافق هسته‌ای فاجعه‌آمیز ایران را پاره پاره کنم.... این مسئله نیز ارزش یادآوری دارد که همین کشور - یعنی ایران - گروگان‌های ما را همان روزی که رونالد ریگان سوگند ریاست جمهوری خورد، آزاد کرد.	
۴	چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸	نیجل تیلور، معاون اداره مشتری، پروژه و سرمایه ایرباس	مناسبات اقتصادی ایران و اروپا	معاون ایرباس از خرید چند ۱۰ تایی و یکجای هواپیما از سوی ایران استقبال کرده و آن را نعمت می‌داند ولی بانک‌های اروپا از آن سو می‌گویند که هنوز زخم تحریم‌های میلیارد دلاری پارینا التیام نیافته و رفتار تحریمی آمریکا هم هنوز روشن نیست.	خبرگزاری فارس
۵	جمعه ۹۴/۱۱/۳۰	جو هاگز، رئیس شرکت آمریکن کلاب، شرکت فعال در زمینه بیمه نفتکش‌ها در نیویورک	بیمه نفتکش‌های ایرانی	این دو نفتکش (دو تانکر حامل نفت ایران) «در حال حاضر وارد (پوشش بیمه‌ای) شرکت کلاب شده اند.» این بدان معناست که آنها به صورت عادی تحت پوشش بیمه ای این شرکت قرار گرفته اند. کشتی‌های مذکور در بین اولین نفتکش‌هایی قرار دارند که بعد از لغو تحریم‌ها قرار است نفت ایران را به اروپا ببرند. ارائه خدمات بیمه نفتکش‌ها، اولین گام اساسی برای احیای صادرات نفت ایران بعد از لغو تحریم‌ها محسوب می‌شود.	خبرگزاری تسنیم
۶	شنبه ۹۴/۱۲/۰۱	موری مک کالی، وزیر خارجه نیوزلند	توقف تحریم‌های نیوزلند برضد ایران	گام‌هایی برای برداشتن تحریم‌ها برداشته شده است که راه را برای همکاری مجدد بخش‌های تجاری نیوزلند با ایران بدون گرفتن تاییدیه رسمی از جانب وزارت تجارت و امور خارجی نیوزلند هموار می‌سازد. البته برخی تحریم‌ها مانند محدودیت‌ها در بخش تجهیزات مرتبط با فن آوری هسته‌ای، تسلیحات و فن آوری نظامی، باقی خواهد ماند.	خبرگزاری صدا و سیما

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
		<p>- علیرضا زاکانی: دولت به جای آنکه در پس‌برجام به دنبال تولید رفاه بیشتر برای مردم باشد، برجام و توافق هسته‌ای را به عنوان ابزار و تجارت غیرقانونی خود مورد استفاده قرار داده و از این موضوع به عنوان یک ابزار برای فعالیتهای اقتصادی غیرقانونی خود استفاده می‌کنند، نمی‌شود ۲ و سال نیم هر هفته روزهای دوشنبه جلساتی را در تهران برگزار کرد و شخص آقای سیروس ناصری از اروپا به تهران سفر کند تا خود را به این جلسات برساند و در این جلسات نیز به دنبال عقیم کردن تولید داخلی و وابستگی به خارج هستند. (خبرگزاری تسنیم سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷)</p> <p>- لطف الله فروزنده : تمام قراردادهایی که بعد از برجام بسته‌اند در راستای هجوم کالاهای خارجی به داخل بوده است. (نسیم آنلاین سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷)</p>	<p>ثانیاً: به همه‌ی مسئولان دولتی تذکر داده شود که حل مشکلات اقتصادی کشور در گرو تلاش بی‌وقفه و خردمندانه در همه‌ی بخش‌ها در جهت اقتصاد مقاومتی است و رفع تحریم‌ها به تنهایی برای گشایش در اقتصاد کشور و معیشت مردم کافی نیست. (سیدعلی خامنه‌ای ۲۹ دی ۹۴ / عصر ایران ۲۹ دی)</p>	۱

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
		<p>الیاس نادران در نشست «ابعاد جدید قراردادهای پسابرجام و تحولات اقتصادی»: روی کاغذ تمام تحریم‌ها رفع شده اما نه در عمل. باز شدن هزاران ال سی دروغی بود که به راحتی بیان کردند، هیچ سوئیفتی باز نشده است، سقف معاملات کاهش یافته و گشایشی در مبادلات تجاری صورت نگرفته است (خبرگزاری تسنیم ۹۴/۱۱/۲۵)</p>	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرفهای مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌ها است.. هرگونه اظهار مبنی بر این‌که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به منزله‌ی نقض برجام است. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	۲

هـ- بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرای برجام

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	برجام انزوای بانک‌های ایرانی را پایان داد	بانکی	بانک مرکزی و ۱۵ بانک ایرانی به سوئیفت وصل شدند؛ رئیس دفتر رئیس‌جمهور از ارسال پیام‌های سوئیفت بانک مرکزی و ۱۵ بانک ایرانی از دو روز قبل خبر داد و گفت: روز گذشته سوئیفت به طور مستقیم در بانک‌ها برقرار شد. محمد نهاوندیان در گفت‌وگو با فارس که پرسید وضعیت اتصال سیستم بانکی به سوئیفت چطور است، اظهار داشت: بانک مرکزی و ۱۵ بانک ایران که از تحریم‌ها خارج شده بودند، از دو روز پیش پیام‌های سوئیفت خود را ارسال کردند و این بانک‌ها دیروز به‌طور مستقیم به سوئیفت وصل شدند. وی تأکید کرد: در واقع این اتصال بانک‌ها، اتصال مستقیم است و گرنه از فردای اجرای شدن برجام، به‌صورت غیرمستقیم به سوئیفت وصل شده بودند.	خبرگزاری فارس سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷
	برجام با اقتصاد مقاومتی در تضاد است	تولیدات داخلی	علیرضا زاکانی: دولت به جای آنکه در پسابرجام به دنبال تولید رفاه بیشتر برای مردم باشد، برجام و توافق هسته‌ای را به عنوان ابزار و تجارت غیرقانونی خود مورد استفاده قرار داده و از این موضوع به عنوان یک ابزار برای فعالیت‌های اقتصادی غیرقانونی خود استفاده می‌کند، نمی‌شود ۲ و سال نیم هر هفته روزهای دوشنبه جلساتی را در تهران برگزار کرد و شخص آقای سیروس ناصری از اروپا به تهران سفر کند تا خود را به این جلسات برساند و در این جلسات نیز به دنبال عقیم کردن تولید داخلی و وابستگی به خارج هستند.	خبرگزاری تسنیم سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۲	اروپایی‌ها از برجام استقبال می‌کنند	تحریمی	نیجل تیلور معاون اداره مشتری، پروژه و سرمایه ایرباس: خریدهای ایران برایمان نعمت است ولی بانک‌های اروپا از آن سو می‌گویند که هنوز زخم تحریم‌های میلیارد دلاری پاریس التیام نیافته و رفتار تحریمی آمریکا هم هنوز روشن نیست.	خبرگزاری فارس چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸
	آمریکا مانع از همکاری اقتصادی کشورها در قالب برجام می‌شود	سرمایه‌گذاری خارجی	حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در آستانه سالروز قیام مردم تبریز؛ یکی از اهداف کسانی که در دو سال اخیر بدنبال مذاکرات هسته‌ای بودند ..، گشایش اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی بود اما امریکاییها اکنون جلوی همین موضوع را هم می‌خواهند بگیرند، یک مسئول امریکایی، در روزهای اخیر گفته است، کاری می‌کنیم که سرمایه داران دنیا جرأت حضور در ایران را نداشته باشند!	پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸
۳	برجام رونق فعالیت ناوگان دریایی ایران را در پی دارد	بیمه نفتکش‌های ایرانی	جو هاگز، رئیس شرکت آمریکن کلاب، شرکت فعال در زمینه بیمه نفتکش‌ها در نیویورک این دو نفتکش (دو تانکر حامل نفت ایران) «در حال حاضر وارد (پوشش بیمه‌ای) شرکت کلاب شده‌اند.» این بدان معناست که آنها به صورت عادی تحت پوشش بیمه ای این شرکت قرار گرفته‌اند. کشتی‌های مذکور در بین اولین نفتکش‌هایی قرار دارند که بعد از لغو تحریم‌ها قرار است نفت ایران را به اروپا ببرند. ارائه خدمات بیمه نفتکش‌ها، اولین گام اساسی برای احیای صادرات نفت ایران بعد از لغو تحریم‌ها محسوب می‌شود.	خبرگزاری تسنیم جمعه ۹۴/۱۱/۳۰

منبع و تاریخ	مستند	حوزه موضوعی	محور یا موضوع	ردیف
<p>خبرگزاری تسنیم جمعه ۹۴/۱۱/۳۰</p>	<p>نروژ ممنوعیت خرید اوراق قرضه دولت ایران را لغو کرد؛ دولت نروژ اعلام کرد بعد از لغو تحریم ها به صندوق بازنشستگی بزرگ خود که بزرگترین صندوق دارایی حاکمیتی جهان است اجازه داده تا خرید اوراق قرضه دولت ایران را از سر بگیرد. دولت نروژ می گوید بعد از لغو تحریم ها به صندوق بازنشستگی بزرگ خود که بزرگترین صندوق دارایی حاکمیتی جهان است اجازه داده تا خرید اوراق قرضه دولت ایران را از سر بگیرد. این کشور اسکاندیناوی بخش عمده ای از درآمدهای نفتی خود را در این صندوق ذخیره می کند. ارزش موجودی این صندوق حدود ۷ تریلیون کرونر (۷۳۵ میلیارد یورو، معادل ۸۱۴ میلیارد دلار) است. حقوق های بازنشستگی و سایر هزینه های دولت نروژ از این صندوق تامین می شود.</p>	مالی - اقتصادی	برجام رونق فعالیت اقتصادی ایران را در پی دارد	۴
<p>خبرگزاری فارس شنبه ۹۴/۱۲/۰۱</p>	<p>مجید تخت روانچی معاون اروپا و آمریکای وزارت خارجه که به منظور برگزاری ششمین دور گفت وگوهای ایران و نروژ به اسلو سفر کرده است، در نشست فرهیختگان و سفرای خارجی مقیم نروژ: توافق هسته ای می تواند تاثیر قابل توجهی بر روند بحران خاورمیانه و مشارکت و همکاری موثر ایران در زمینه مبارزه با داعش که محصول دو مؤلفه تروریسم و افراطی گرایی است، داشته باشد. در شرایطی که اقتصاد جهانی دچار رکود است، تحریمها علیه جمهوری اسلامی ایران، باعث افزایش فشار بر بسیاری از کشورهای جهان شد و لذا لغو این تحریمها می تواند به رشد کشورها کمک کند.</p>	مناسبات منطقه ای	برجام ارتقاء امنیت منطقه ای را در پی دارد	۵

بررسی و تحلیل

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛

بررسی خبرهای هفته گذشته با توجه به نهایی شدن نامزدهای پنجمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری و دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی، نشانگر فضای غالب رسانه‌ای مرتبط با انتخابات و در نتیجه در اقلیت قرار گرفتن خبرهای برجامی است ولی در عین حال خبرهایی همچون؛ «برقراری ارتباط سوئیفت با بانک‌های ایرانی، تاکید دوباره آمریکا بر بازگشت پذیری تحریم‌های ایران، بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم آذربایجان شرقی، مذاکرات هسته‌ای ایران با مجارستان، مجوز واشنگتن به بوئینگ برای مذاکره با تهران و مذاکره نفتی زیمنس با ایران» از جمله مطالبی هستند که در بازه زمانی ۱۱/۲۶ تا ۹۴/۱۲/۰۲ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- با وجود تمرکز فضای سیاسی داخل و اخبار خبرگزاری‌های خارجی در خصوص ایران، بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی بود ولی کماکان «برجام و موضوعات مرتبط با آن» مبنای اظهار نظر برخی از مقامات آمریکایی در هفته اخیر بود. هر چند اینگونه به نظر می‌رسد که اقدامات ضد ایرانی واشنگتن در مقایسه با چند ماه گذشته (در آستانه دستیابی به برجام) کاهش یافته اما هنوز هم این اقدامات خصوصا تداوم تحریم‌ها یا تهدید به بازگشت تحریم‌ها کم و بیش مشاهده می‌شود. به عنوان نمونه «سامانتا پاور» نماینده آمریکا در سازمان ملل در اظهاراتی از بازگشت تحریم‌ها سخن گفت. بر این اساس به گزارش خبرگزاری فارس (سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷) پاور در یک سخنرانی در سرزمین‌های اشغالی گفت که تحریم‌ها، ایران را پای میز مذاکره آورد و عامل ماندن دولت ایران در میز مذاکرات تا زمان حصول توافق هسته‌ای بوده است. قدرت‌های جهانی توانمندی این را دارند که در حالت تخلف، تحریم‌های ایران را برگردانند. وی بازگشت خودکار تحریم‌ها (SNAPBACK) در حالت فرضی شکست توافق هسته‌ای را یکی از تمهیدات «به شدت بی‌سابقه» در این توافق خواند.. و افزود:

«این، اهرم فشاری است که حتی در زمانی که در ایران تا اندازه‌ای بر اثر رفع تحریم‌ها گشایش (اقتصادی) حاصل می‌شود، پابرجا می‌ماند.»

ناگفته نماند که اقدامات ضد ایرانی واشنگتن به این مورد منحصر نمی‌شود، تنها چند روز پیش یکی از نمایندگان آمریکایی در اظهاراتی با تکرار مطالبی در خصوص آزادی عمل دولت‌های محلی برای تداوم تحریم‌های ایالتی بر ضد ایران؛ تلاش کرد بر شدت موج ضد ایرانی بیفزاید.^۱

^۱ «رون دسانتیس» نماینده ایالت فلوریدا در مجلس نمایندگان آمریکا با بیان این که توافق هسته‌ای برای ایالت‌های این کشور الزام‌آور نیست، گفت امیدوار است مقامات ایالتی از رسیدن میلیاردها دلار سرمایه‌های ایران به این کشور جلوگیری کنند، توافق هسته‌ای توافقی میان ایران و باراک اوباما رئیس‌جمهور کنونی آمریکا است و دولت بعدی آمریکا به محض روی کار آمدن باید در توافق تجدیدنظر کند. دسانتیس در ابتدای مصاحبه خود، تمام شدن داستان مذاکرات با ایران برای حل مناقشه هسته‌ای را به کل زیر سوال برد و گفت: «به نظر من توافق با ایران، یک مسئله تمام‌شده نیست چون کماکان می‌بینیم که ایران رفتارش را تغییر نداده است.» (خبرگزاری فارس یکشنبه ۹۴/۱۱/۲۵)

۲- در هفته گذشته برخی خبرهای انتقادی در خصوص عملکرد نادرست دولت در پسا برجام و استفاده ابزاری از آن برای واردات بی‌رویه به کشور در خبرگزاری های متعددی بازتاب یافت که در حدّ خود بسیار حائز اهمیت بلکه نگران کننده است. خبرگزاری‌ها به نقل از علیرضا زاکانی گفتند: دولت به جای آنکه در پسابرجام به دنبال تولید رفاه بیشتر برای مردم باشد، برجام و توافق هسته‌ای را به عنوان ابزار و تجارت غیرقانونی خود مورد استفاده قرار داده و از این موضوع به عنوان یک ابزار برای فعالیتهای اقتصادی غیرقانونی خود استفاده می‌کند، نمی‌شود ۲ و سال نیم هر هفته روزهای دوشنبه جلساتی را در تهران برگزار کرد و شخص آقای سیروس ناصری از اروپا به تهران سفر کند تا خود را به این جلسات برساند و در این جلسات نیز به دنبال عقیم کردن تولید داخلی و وابستگی به خارج هستند. (خبرگزاری تسنیم سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷) همچنین لطف الله فروزنده در سخنان مشابهی افزود: تمام قراردادهایی که بعد از برجام بسته‌اند در راستای **هجوم کالاهای خارجی** به داخل بوده است.. (تسنیم آنلاین سه شنبه ۹۴/۱۱/۲۷)

واقعیت این است که اگر این خبرها صحت داشته باشد خطر بزرگی در کمین نظام اسلامی بلکه جامعه ایران است و آن خطر عبارتست از **تبدیل فرصت به تهدید و در نتیجه از دست دادن استقلال و در نهایت وابستگی به بیگانگان!** فراموش نکنیم رهبر معظم انقلاب پیش از این بارها نسبت به خطر وابستگی به غرب و در محاق قرار گرفتن اقتصاد مقاومتی هشدار دادند(ثانیاً: به همه‌ی مسئولان دولتی تذکر داده شود که حلّ مشکلات اقتصادی کشور در گرو تلاش بی‌وقفه و خردمندانه در همه‌ی بخش‌ها در جهت اقتصاد مقاومتی است)^۱ اخیراً نیز معظم له در دیدار با اقشار مختلف مردم آذربایجان شرقی در چندین فراز ضمن هشدار نسبت به خوی استکباری غرب به ویژه آمریکا، از تلاش غربی‌ها برای هجوم به بازار ایران و بازی دوگانه آمریکا (موافقت ظاهری با لغو تحریم‌ها و مخالفت عملی با برداشته شدن تحریم‌ها؟!) خبر دادند. معظم له فرمودند: **یکی از اهداف کسانی که در دو سال اخیر بدنبال مذاکرات هسته‌ای بودند و انصافاً نیز زحمت کشیدند، گشایش اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری خارجی بود اما آمریکایی‌ها اکنون جلوی همین موضوع را هم می‌خواهند بگیرند، بعد از جریان طولانی مذاکرات و سپس توافق هسته‌ای بار دیگر، یک مسئول آمریکایی، در روزهای اخیر گفته است، کاری می‌کنیم که سرمایه‌داران دنیا جرأت حضور در ایران را نداشته باشند! سیاست‌های آمریکا و**

^۱ - بسم الله الرحمن الرحيم، جناب آقای دکتر روحانی

ریاست محترم جمهوری

با سلام و تحیت، خرسندی خود را از اینکه مقاومت ملت بزرگ ایران در برابر تحریم‌های ظالمانه و تلاش دانشمندان هسته‌ای در پیشبرد این صنعت مهم و کوشش خستگی ناپذیر مذاکره‌کنندگان، سرانجام طرف‌های مقابل را که برخی از آنان به دشمنی با ملت ایران شهره‌اند، وادار به عقب‌نشینی و رفع بخشی از آن تحریم‌های زورگویانه کرد، ابراز می‌دارم و از جنابعالی و هیئت مذاکره و شخص وزیر محترم و همه دست‌اندرکاران تشکر می‌کنم. عجلتاً نظر جنابعالی را معطوف می‌دارم به اینکه: اولاً: مراقبت شود که طرف مقابل تعهدات خود را به‌طور کامل انجام دهد. اظهارات برخی از سیاستمداران امریکائی در این دو سه روز کاملاً موجب بدگمانی است.

ثانیاً: به همه‌ی مسئولان دولتی تذکر داده شود که حلّ مشکلات اقتصادی کشور در گرو تلاش بی‌وقفه و خردمندانه در همه‌ی بخش‌ها در جهت اقتصاد مقاومتی است و رفع تحریم‌ها به تنهایی برای گشایش در اقتصاد کشور و معیشت مردم کافی نیست. ثالثاً: در تبلیغات توجه شود که در برابر آنچه در این معامله به دست آمده، هزینه‌های سنگینی پرداخت شده است. نوشته‌ها و گفته‌هایی که سعی می‌کنند این حقیقت را نادیده گرفته و خود را ممنون طرف غربی وانمود کنند با افکار عمومی ملت، صادقانه رفتار نمی‌کنند. رابعاً: همین اندازه دستاورد نیز در برابر جبهه استکبار و زورگو، بر اثر مقاومت و ایستادگی به دست آمده است. این را باید همه ما درسی بزرگ برای همه‌ی قضایا و حوادث در جمهوری اسلامی بدانیم. خامساً: بار دیگر تأکید می‌کنم که از خدعه و نقض عهد دولت‌های مستکبر بویژه آمریکا در این مسأله و دیگر مسائل غفلت نشود.

موفقیت جنابعالی و دیگر مسئولان کشور را از خداوند متعال مسألت می‌کنم. سیدعلی خامنه‌ای ۲۹ دی ۹۴ / عصر ایران ۲۹ دی ۹۴

بسیاری از دولت‌های اروپایی، تحت سلطه این شبکه (شبکه صهیونیستی) است و عملکرد آمریکایی‌ها در قضیه هسته‌ای نیز باید در این چارچوب ارزیابی شود. (پایگاه اطلاع

رسانی دفتر مقام معظم رهبری چهارشنبه ۹۴/۱۱/۲۸)

بنابراین ضرورت دارد مسئولان ذیربط در تمامی سطوح به ویژه در برجام (کمیته نظارت بر حسن اجرای برجام) با رصد دقیق اخبار و اتفاقات مربوط به برجام ، در جهت مراعات منافع ملی و منویات رهبر معظم انقلاب نهایت کوشش خود را بکارگیرند.

